PGSA

Register Number

2010

SANSKRIT

Time Allowed : 3 Hours] **[Maximum Marks : 300**

Read the following instructions carefully before you begin to answer the questions.

IMPORTANT INSTRUCTIONS

1. This Booklet has a cover (this page) which should not be opened till the invigilator gives signal to open it at the commencement of the examination. As soon as the signal is received you should tear the right side of the booklet cover carefully to open the booklet. Then proceed to answer the questions.
2. This Question Booklet contains **200** questions.
3. *Answer* **all** *questions.* **All** *questions carry equal marks.*
4. You must write your Register Number in the space provided on the top right side of this page. Do not write anything else on the Question Booklet.
5. An Answer Sheet will be supplied to you separately by the Invigilator to mark the answers. You must write your Name, Register No. and other particulars on side 1 of the Answer Sheet provided, failing which your Answer Sheet will not be evaluated.
6. You will also encode your Register Number, Subject Code etc., with Blue or Black ink Ball point pen in the space provided on the side 2 of the Answer Sheet. If you do not encode properly or fail to encode the above information, your Answer Sheet will not be evaluated.
7. Each question comprises *four* responses (A), (B), (C) and (D). You are to select ONLY ONE correct response and mark in your Answer Sheet. In case you feel that there are more than one correct response, mark the response which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response for each question. Your total marks will depend on the number of correct responses marked by you in the Answer Sheet.
8. In the Answer Sheet there are **four** brackets [A] [B] [C] and [D] against each question. To answer the questions you are to mark with Ball point pen ONLY ONE bracket of your choice for each question. Select one response for each question in the Question Booklet and mark in the Answer Sheet. If you mark more than one answer for one question, the answer will be treated as wrong, *e.g.* If for any item, (B) is the correct answer, you have to mark as follows :

   [A] ■ [C] [D]

9. You should not remove or tear off any sheet from this Question Booklet. You are not allowed to take this Question Booklet and the Answer Sheet out of the Examination Hall during the examination. After the examination is concluded, you must hand over your Answer Sheet to the Invigilator. You are allowed to take the Question Booklet with you only after the Examination is over.
10. *Failure to comply with any of the above instructions will render you liable to such action or penalty as the Commission may decide at their discretion.*
11. *Do not tick-mark or mark the answers in the Question Booklet.*

Tear here

DO NOT TEAR THIS COVER OF THE QUESTION BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Tear here

1. संहिताब्राह्मणग्रन्थादयः कुत्र अन्तर्भवन्ति ?

A) दर्शने B) उपासनाकाण्डे

C) कर्मकाण्डे D) साहित्ये ।

2. सामवेदस्य पञ्चविंशब्राह्मणे कति अध्यायाः सन्ति ?

A) 20 B) 25

C) 24 D) 21.

3. ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं .... इति कस्य उपनिषदः शान्तिमन्त्रम् ?

A) ईशोपनिषदः B) केनोपनिषदः

C) कठोपनिषदः D) प्रश्नोपनिषदः ।

4. ॐ सहनाववतु सहनौ भुनक्तु .... इति कस्य उपनिषदः शान्तिमन्त्रम् ?

A) ईश B) केन

C) कठ D) माण्डूक्य ।

5. उत्तरार्चिका इति कस्य वेदस्य भागः ?

A) ऋग्वेदस्य B) यजुर्वेदस्य

C) सामवेदस्य D) अथर्ववेदस्य ।

6. मैत्रायणीयस्य नामान्तरं किम् ?

A) काठक संहिता B) कालाप संहिता

C) तैत्तिरीय संहिता D) एतेषु न कोऽपि ।

7. अथर्ववेदे कति प्रपाठकाः सन्ति ?

A) 32
B) 36
C) 42
D) 48.

8. अथर्ववेदे कति मन्त्राः सन्ति ?

A) 4000
B) 5000
C) 6000
D) 7000.

9. गोपथब्राह्मणं कस्य वेदस्य भागः ?

A) ऋग्वेदस्य
B) कृष्ण यजुर्वेदस्य
C) शुक्ल यजुर्वेदस्य
D) अथर्ववेदस्य ।

10. यागे ऋत्विजः कति ?

A) त्रयः
B) चत्वारः
C) पञ्च
D) षट् ।

11. पिप्पलाद संवादः कस्मिन् उपनिषदि वर्तते ?

A) कठोपनिषदि
B) छान्दोग्ये
C) प्रश्ने
D) मुण्डके ।

12. श्वेतकेतोः वृत्तान्तः कुत्र अस्ति ?

A) तैत्तिरीयोपनिषदि
B) ऐतरेय ब्राह्मणे
C) विष्णुपुराणे
D) छान्दोग्योपनिषदि ।

13. ऋग्वेदे कति देवताः स्तुताः ?

A) विंशतिः
B) पञ्चविंशतिः
C) अष्टाविंशतिः
D) त्रयस्त्रिंशत् ।

14. यजुर्वेदस्य ऋत्विक् कः ?

A) होता
B) अध्वर्युः
C) उद्गाता
D) ब्रह्मा ।

15. पाणिनीय शिक्षायां कति श्लोकाः वर्तन्ते ?

A) 31
B) 19
C) 60
D) 48.

16. सामवेदे कति सूक्तानि सन्ति ?

A) 1228
B) 1348
C) 1549
D) 1626.

17. ऊर्वशीवृत्तान्तः कस्मिन् वेदे दृश्यते ?

A) यजुर्वेदे
B) गान्धर्ववेदे
C) ऋग्वेदे
D) धनुर्वेदे ।

18. कात्यायन श्रौत्रसूत्रं कस्य वेदस्य ?

A) शुक्लयजुर्वेदस्य
B) कृष्णयजुर्वेदस्य
C) अथर्ववेदस्य
D) एकायनवेदस्य ।

19. अधोनिर्दिष्टेषु कः अनुक्रमणिक कर्ता ?

A) पाणिनिः
B) कात्यायनः
C) पतञ्जलिः
D) आपिशलिः ।

20. पद्मपुराणे कति श्लोकाः सन्ति ?

A) 51000
B) 53000
C) 55000
D) 56000.

21. 'नलोपाख्यानम्' कस्मिन् ग्रन्थे लभ्यते ?

A) रामायणे
B) महाभारते
C) हरिवंशे
D) विष्णुपुराणे ।

22. जनमेजयः कस्य पुत्रः ?

A) काश्यपस्य
B) शौनकस्य
C) परीक्षितः
D) दशरथस्य ।

23. 'यदिहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत्क्वचित् इति' इह' शब्देन को ग्रन्थः विवक्षितः ?

A) रामायणम्
B) महाभारतम्
C) हरिवंशम्
D) शब्दकल्पद्रुमः ।

24. भारतम् प्रथमं कुत्र लभ्यते ?

A) महाभारते
B) कात्यायनश्रौतसूत्रे
C) आश्वलायनगृह्यसूत्रे
D) एतेषु न कुत्रापि ।

25. 'किरातार्जुनीयम्' इति काव्यस्य आधारः

A) रामायणम्
B) महाभारतम्
C) पद्मपुराणम्
D) एतेषु न किमपि ।

26. शिशुपालवधस्य आधारभूत: ग्रन्थ: क: ?

A) महाभारतम्
B) रामायणम्
C) अग्निपुराणम्
D) बृहत् कथा ।

27. कस्य मतेन पुराणानि स्मृति स्वरूपाणि ?

A) आनन्दतीर्थस्य
B) शङ्कराचार्यस्य
C) निम्बार्कस्य
D) भास्कराचार्यस्य ।

28. अधोनिर्दिष्टेषु पुराणलक्षणेषु किं न परिगणितम् ?

A) सर्ग:
B) प्रतिसर्ग:
C) कल्पसङ्ख्या
D) वंशानुचरितम् ।

29. 'अलङ्कारशास्त्रम्' कस्मिन् पुराणे लभ्यते ?

A) वायुपुराणे
B) मत्स्यपुराणे
C) लिङ्गपुराणे
D) अग्निपुराणे ।

30. अयोध्याया: अपरं नाम किम् ?

A) दशरथपुरम्
B) रामपुरम्
C) साकेत:
D) रामेश्वरम् ।

31. उपपुराणानां संख्या कति ?

A) 18
B) 16
C) 17
D) 19.

32. अष्टादशपुराणानां उल्लेखः कस्मिन् पुराणे वर्तते ?

A) भागवतपुराणे
B) अग्निपुराणे
C) विष्णुपुराणे
D) ब्रह्मपुराणे ।

33. अधोलिखितेषु राजसपुराणं किम् ?

A) ब्रह्मपुराणम्
B) विष्णुपुराणम्
C) शिवपुराणम्
D) मत्स्यपुराणम् ।

34. अधोलिखितेषु किं उपपुराणम् ?

A) वामनपुराणम्
B) नृसिंहपुराणम्
C) विष्णुपुराणम्
D) भविष्यपुराणम् ।

35. महाभारतं कस्मै प्रथमम् उपदिष्टः ?

A) नैमिशारण्यऋषिभ्यः
B) जनमेजयाय
C) वैशम्पायनाय
D) परीक्षिते ।

36. हरिवंशे अधोनिर्दिष्टेषु किं न प्रोक्तम् ?

A) कृष्णस्य पूर्वजानां चरित्रम् , कृष्णस्य जननञ्च
B) पाण्डवानां चरितं सङ्ग्रहेण
C) कृष्णस्य लीलाः
D) कलिदोषाः ।

37. अधोनिर्दिष्टेषु केन नाम्ना रामायणं न ज्ञायते ?

A) आदिकाव्यम्
B) इतिहासः
C) रावणचरित्रम्
D) पौलस्त्यवधम् ।

38. रामायणं कस्य पुरतः लवकुशाभ्यां जीतम् ?

A) वाल्मीकेः
B) सीतायाः
C) रामस्य
D) दशरथस्य ।

39. विदेशीयानां मते रामायणमहाभारतयोः कः प्रथमः ?

A) रामायणम्
B) महाभारतम्
C) उभे समकालिके
D) अनयोः कालनिर्णयः कर्तुं न शक्यते ।

40. महाभारतस्य आदिमं नाम किम् ?

A) विजयः
B) आदिकाव्यम्
C) जयः
D) इतिहासः ।

41. अधोनिर्दिष्टेषु पाणिनिना निर्मितं काव्यं किम् ?

A) पातालनिर्णयम्
B) पातालविजयम्
C) पातालपरिभवम्
D) जाम्बवती विलासः ।

42. छन्दसूत्रकृतः पिङ्गलस्य नामान्तरं किम् ?

A) आचार्यपिङ्गलः
B) भट्टपिङ्गलः
C) नागपिङ्गलः
D) पिङ्गलनागः ।

43. कालिदासस्य महाकाव्ये के ?

A) रघुवंशम् , मेघदूतम्
B) कुमारसम्भवम् , रघुवंशम्
C) रघुवंशम् , ऋतुसंहारः
D) कुमारसम्भवम् , मेघदूतम् ।

44. **रघुवंशे कति** सर्गेषु किं मुख्यत: वर्ण्यते ?

A) **19 सर्गेषु** रघुवंश:
B) 18 सर्गेषु सूर्यवंश:
C) 19 सर्गेषु सूर्यवंश:
D) 20 सर्गेषु सूर्यवंश: ।

45. अश्वघोषस्य काव्यद्वयं किम् ?

A) बुद्धचरितम् , सौन्दरानन्दम्
B) बुद्धचरितम् , सौन्दर्यकाण्डम्
C) सौन्दरानन्दम् , नागानन्दम्
D) बुद्धचरितम् , नागानन्दम् ।

46. अधुनोपलभ्यमानं बुद्धचरितं काव्यं

A) संस्कृते एव निर्मितम्
B) चीन तिबेत् भाषाभ्यां संस्कृते पुनर्निर्मितम्
C) अर्धं संस्कृते स्थितम् , अन्यत् भाषान्तरान्निर्मितम्
D) पाली भाषायामेव वर्तते ।

47. कामसूत्रस्य कर्ता क: ?

A) भरतमुनि:
B) अभिनवगुप्त:
C) वात्स्यायन:
D) एषु न कोऽपि ।

48. सेतुबन्ध काव्यस्यापरं नाम किम् ?

A) सीताप्राप्ति:
B) लङ्काविनाश:
C) रावणवधम्
D) समुद्रतरणम् ।

49. जानकीहरणकाव्यस्य कर्ता क: ?

A) भीम:
B) कुमार:
C) कुमारदास:
D) आनन्दवर्धन: ।

50. किरातार्जुनीये किं वर्णितम् ?

A) अर्जुनस्य पाशुपतास्त्रप्राप्तिः

B) किरातवेषेण शिवस्य अर्जुनेन कृता क्रीडा

C) किरातार्जुनयोः प्रवृत्तं युद्धम्

D) किरातवेषे शिवेन अर्जुनाय कृत उपदेशः ।

51. भट्टिकाव्यस्य वास्तविकं नाम किम् ?

A) पौलस्त्यवधम्

B) रावणवधम्

C) रावणसंहारः

D) राक्षसवधम् ।

52. भट्टिकाव्यस्य प्रधानं लक्ष्यं किम् ?

A) लक्षणानुसारमेकं महाकाव्यकरणम्

B) व्याकरणस्य तथा अलङ्काराणां निदर्शनम्

C) कवितासामर्थ्यप्रदर्शनम्

D) बहुशास्त्रेषु नैपुण्यश्च प्रकटनम् ।

53. माघकाव्ये को विषयो वर्णितः ?

A) कृष्णस्य बाललीलाः

B) कृष्णेन कृत रुक्मिणी परिणयः

C) कृष्णेन कृत शिशुपालवधपूर्वकराज्याभिषेकः

D) कृष्णेन कृत शिशुपालवधः ।

54. माघस्य कः बिरुदः आसीत् ?

A) घण्टामाघः

B) दीपशिखामाघः

C) छत्रमाघः

D) महाकविर्माघः ।

55. जानकीहरण काव्यस्य कर्ता कुमारदासः क इति ज्ञायते ?

A) कश्चन महाकविः

B) लङ्कायाः कश्चन राजा

C) भारवेः सहाध्यायी

D) विक्रमादित्यस्य मन्त्री ।

56. अश्वघोषः कालिदासस्य

A) पूर्वकालीनः

B) पश्चात्तनकालिकः

C) समकालिकः

D) समदेशस्थः ।

57. गौडवाहो — अस्य काव्यस्य कर्ता कः ?

A) वाग्भटः
B) वाक्पतिः
C) यशोवर्मन्
D) वाग्भूषणः ।

58. माघे सन्ति .... । अधोनिर्दिष्टात् रिक्तस्थलं पूरयत —

A) कयोर्गुणाः
B) तयार्गुणाः
C) त्रयो गुणाः
D) जुरोर्गुणाः ।

59. जानकीहरणं कर्तुं .... स्थिते सति । अधोनिर्दिष्टात् रिक्तस्थलं पूरयत —

A) भृगुवंशे
B) पुरुवंशे
C) कुरुवंशे
D) रघुवंशे ।

60. शिशुपालस्य वधः कुत्राभूत् ?

A) राजसूय यागे
B) अश्वमेध यागे
C) अग्निष्टोमीय यागे
D) सर्वस्व यागे ।

61. कथायाः अवान्तर विभागः

A) उच्छ्वासः
B) अध्यायः
C) आश्वासः
D) लम्बकः ।

62. वासवदत्ता केन कृता ?

A) बाणभट्टेन
B) सुबन्धुना
C) दण्डिना
D) भामहेन ।

63. कादम्बरी केन समापिता ?

A) बाणभट्टेन
B) भूषणभट्टेन
C) अभिनव बाणभट्टेन
D) वामनभट्टेन ।

64. अवन्तिसुन्दरीकथा कस्य ग्रन्थः ?

A) वामनस्य
B) दण्डिनः
C) भारवेः
D) सुबन्धोः ।

65. नलचम्पोः कर्ता कः ?

A) भोजराजः
B) वेङ्कटाध्वरिः
C) त्रिविक्रमभट्टः
D) सोमदेवः ।

66. रामायणचम्पूकाव्ये युद्धकाण्डं केन समापितम् ?

A) भोजेन
B) रामेण
C) अनन्तकविना
D) लक्ष्मणेन ।

67. पारिजातहरणचम्पूः केन कृता ?

A) शेषकृष्णेन
B) नीलकण्ठेन
C) चक्रकविना
D) वेङ्कटाध्वरिणा ।

68. 'शृङ्गाररङ्गदा' इति कस्य ग्रन्थस्य टीका ?

A) शृङ्गारलहर्याः
B) शृङ्गारशतकस्य
C) कृष्णकर्णामृतस्य
D) एतेषु न कस्यापि ।

69. 'गीतगौरीपति: कस्य कृति: ?

A) लक्ष्मणदेवस्य
B) भानुदत्तस्य
C) सोमनाथस्य
D) एतेषु न कस्यापि ।

70. 'कृष्णलीलातरङ्गिणी' केन रचिता ?

A) नारायणतीर्थेन
B) आनन्दतीर्थेन
C) जयतीर्थेन
D) शिवरामानन्दतीर्थेन ।

71. शेषरामकृष्ण: कस्य ग्रन्थस्य टीकाकार: ?

A) मेघदूतस्य
B) अमरुशतकस्य
C) नीतिशतकस्य
D) एतेषु न कस्यापि ।

72. ऋतुसंहारस्य श्लोकसंख्या कति ?

A) 53
B) 253
C) 153
D) 353.

73. 'सम्भालीमतम्' कस्य ग्रन्थस्य अपर नाम ?

A) अमरुशतकस्य
B) कुट्टिनीमतस्य
C) शृङ्गारतिलकस्य
D) पुष्पवाणविलासस्य ।

74. चित्रमीमांसाया: मुख्य विमर्शक:

A) विश्वनाथ:
B) रघुनाथ:
C) जगन्नाथ:
D) भानुदत्त: ।

75. नवमालिका इति कीदृशी रचना ?

A) गद्यम्
B) पद्यम्
C) नाटकम्
D) नाटिका ।

76. 'आर्याशतकम्' केन रचितम् ?

A) विश्वनाथेन B) विश्वेश्वरेण

C) जगन्नाथेन D) रघुनाथेन ।

77. शृङ्गारमञ्जरी कस्यां भाषायां लिखिता ?

A) संस्कृतभाषायाम् B) प्राकृतभाषायाम्

C) अपभ्रंशभाषायाम् D) एतेषु न कस्यामपि ।

78. मन्दारमञ्जरी केन रचिता ?

A) विश्वनाथेन B) विश्वेश्वरेण

C) रघुनाथेन D) महेश्वरेण ।

79. मानाङ्कः कस्य ग्रन्थस्य टीकाकारः ?

A) गीतगोविन्दस्य B) गीतराघवस्य

C) गीतलहर्याः D) गीत गिरीशस्य ।

80. श्रीचिह्नकाव्यस्य सर्गसंख्या कति ?

A) 12 B) 14

C) 15 D) 19.

81. कर्पूरमञ्जर्याः मुख्या भाषा का ?

A) संस्कृतम् B) प्राकृतम्

C) पाली D) पैशाची ।

82. मुरारेः कृतिः का ?

A) उत्तमराघवम्
B) वीरराघवम्
C) अनर्घराघवम्
D) स्मृतिराघवम् ।

83. उन्मत्तराघव नाटकस्य प्रणेता कः ?

A) मुरारिः
B) रामवर्मन्
C) भास्करः
D) नारायणभट्टतिरि ।

84. संस्कृतनाटकजगति राजनैतिकं नाटकं किम् ?

A) विक्रमोर्वशीयम्
B) रत्नावली
C) मुद्राराक्षसम्
D) नागानन्दम् ।

85. प्रहसने कति अङ्कः / अङ्कौ / अङ्काः ?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4.

86. सुबन्धु मते नाटकानि कति विधानि ?

A) 1
B) 5
C) 4
D) 6.

87. प्रतिमानाटकस्य रचयिता कः ? कश्च अस्य नायकः ?

A) भासः — श्रीरामः
B) कालिदासः — लक्ष्मणः
C) श्रीहर्षः — हर्षः
D) वामनः — उदयनः ।

88. दूतवाक्यनाटकस्य आधारः कः ?

A) महाभारतम्
B) हरिवंशम्
C) रामायणम्
D) अग्निपुराणम् ।

89. कालिदासस्य कृतयः कति ?

A) 5
B) 6
C) 7
D) 4.

90. शाकुन्तले नाटके कति अङ्काः ?

A) 7
B) 8
C) 5
D) 6.

91. शाकुन्तलनाटकस्य नायकः कः ?

A) दुष्मन्तः
B) दुष्यन्तः
C) कण्वः
D) भरतः ।

92. संकल्पसूर्योदय नाटकं केन रचितम् ?

A) कृष्णमिश्रेण
B) वेदान्तदेशिकेन
C) शठकोपेन
D) रामानुजेन ।

93. नल्ला दीक्षितः इति कस्य अपरं नाम ?

A) भूमिनाथस्य
B) नेमिनाथस्य
C) देवनाथस्य
D) रघुनाथस्य ।

94. महानाटकस्य अपरं नाम किम् ?

A) रामायणीयम्
B) भोजचरित्रम्
C) हनुमन्नाटकम्
D) नारायणीयम् ।

95. धनञ्जयविजयव्यायोगः केन रचितः ?

A) काञ्चनाचार्येन
B) माधवाचार्येण
C) हरिहराचार्येण
D) केशवाचार्येण ।

96. उदात्तराघवनाटकस्य रचयिता कः ?

A) भवभूतिः
B) भर्तृहरिः
C) महावीरः
D) मायुराजः ।

97. नागानन्दे कति अङ्काः ?

A) त्रयः
B) चत्वारः
C) पञ्च
D) षट् ।

98. सागरिका कस्मिन् नाटके नायिका ?

A) मालविकाग्निमित्रे
B) प्रियदर्शिकायाम्
C) नागानन्दे
D) रत्नावल्याम् ।

99. वेणीसंहारे प्रधानो रसः

A) शृङ्गारः
B) बीभत्सः
C) अद्भुतः
D) वीरः ।

100. एषु का भवभूतेः कृतिः नास्ति ?

A) मालतीमाधवम्
B) अनर्घराघवम्
C) महावीरचरितम्
D) उत्तररामचरितम् ।

101. 'ध्वनिरात्मा काव्यस्य' कस्य उक्तिः इयम् ?

A) कुन्तकः
B) आनन्दवर्धनाचार्यः
C) रुद्रटः
D) दण्डी ।

102. मम्मटेन लिखितम् अलंकारशास्त्रं किम् ?

A) ध्वन्यालोकः
B) काव्यप्रकाशः
C) रसगङ्गाधरः
D) काव्यादर्शः ।

103. साहित्यदर्पणे कति परिच्छेदाः सन्ति ?

A) 8
B) 5
C) 9
D) 10.

104. क्रमं निर्णयतु —

I. हास्यः, रौद्रः, वीरः, करुणः, भयानकः

II. हास्यः, करुणः, रौद्रः, वीरः, भयानकः

III. हास्यः, करुणः, वीरः, रौद्रः, भयानकः

IV. हास्यः, करुणः, रौद्रः, भयानकः, वीरः ।

A) I
B) II
C) III
D) IV.

105. उपमायाः सप्तदोषाः केन प्रदर्शिताः ?

A) मेधाविना
B) भामहेन
C) लोल्लटेन
D) न केनापि ।

106. नमिसाधुः कस्य ग्रन्थस्य टीकाकारः ?

A) काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तेः
B) रुद्रट काव्यालङ्कारस्य
C) काव्यादर्शस्य
D) न कस्यापि ।

107. 'दानसागरः' केन लिखितम् ?

A) जिनसेनेन
B) भीमसेनेन
C) वल्लालसेनेन
D) न केनापि ।

108. भट्टिकाव्ये कति सर्गाः ?

A) 19
B) 24
C) 28
D) 22.

109. भामहस्य काव्यालङ्कारे कति परिच्छेदाः ?

A) 5
B) 6
C) 7
D) 8.

110. भामह काव्यालङ्कारे श्लोकाः कति ?

A) 300
B) 400
C) 500
D) 600.

111. तरुणवाचस्पतिः कस्य ग्रन्थस्य व्याख्याकारः ?

A) काव्यालङ्कारस्य
B) काव्यादर्शस्य
C) काव्यप्रकाशस्य
D) काव्यदर्पणस्य ।

112. वास्तवालङ्कारः प्रथमतया केन निरूपितः ?

A) रुद्रटेन
B) जय्यटेन
C) रुय्यकेन
D) रोचकेन ।

113. काव्यकौतुकः केन लिखितः ?

A) अभिनवगुप्तेन
B) भामहेन
C) भट्ट तौतेन
D) रुद्रटेन ।

114. ईश्वरप्रत्यभिज्ञावादस्य प्रवर्तक:

A) अभिनवगुप्त:
B) अत्रिगुप्त:
C) सिंहगुप्त:
D) महिमभट्ट: ।

115. अभिनवगुप्तस्य पितु: नाम किम् ?

A) अत्रिगुप्त:
B) नृसिंहगुप्त:
C) वराहगुप्त:
D) एतेषु न किमपि ।

116. चुखल इति कस्य अपरनाम ?

A) नृसिंहगुप्तस्य
B) वराहगुप्तस्य
C) अभिनवगुप्तस्य
D) अत्रिगुप्तस्य ।

117. 'अनुमानान्तर्भावं सर्वस्यैव ध्वने: प्रकाशयितुम्' — इदं कस्य प्रतिज्ञा वाक्यम् ?

A) भामहस्य
B) महिमभट्टस्य
C) रुद्रटस्य
D) जय्यटस्य ।

118. शृङ्गारप्रकाश: कस्य कृति: ?

A) भामहस्य
B) भरतस्य
C) भोजराजस्य
D) एतेषु न कस्यापि ।

119. समराङ्गणसूत्रधारे कति श्लोका: विद्यन्ते ?

A) 5000
B) 6000
C) 7000
D) 8000.

120. काव्यप्रकाशसंकेत टीका केन रचिता ?

A) रुय्यकेन
B) रुचकेन
C) रुद्रटेन
D) एतेषु न केनापि ।

121. लादेशा: कति ?

A) 18
B) 9
C) 10
D) 6.

122. लकारा: कति ?

A) 5
B) 6
C) 10
D) 9.

123. सिद्धान्तकौमुद्या: रचयिता क: ?

A) भानुजि दीक्षित:
B) नागेश भट्ट:
C) पतञ्जलि:
D) भट्टोजि दीक्षित: ।

124. मुख्यत: कर्म कतिविधम् ?

A) 3
B) 4
C) 5
D) 6.

125. सार्वधातुकार्धक संज्ञा कस्मिन् अधिकारे विहिता ?

A) प्रत्ययाधिकारे
B) धात्वाधिकारे
C) प्रातिपदिकाधिकारे
D) समासाधिकारे ।

126. अधोलिखितेषु संज्ञा सूत्रम् किम् ?

A) इकोयणचि
B) आदिरन्त्येन सहेता
C) अचोऽन्त्यादि टि
D) उरण् रपर: ।

127. टि संज्ञा कस्य भवति ?

A) अन्त्यस्य अच:
B) मध्यस्य अच:
C) आदे: अच:
D) एषु न किमपि ।

128. 'हलन्त्यम्' इति सूत्रेण कस्य इत् संज्ञा विधीयते ?

A) अन्त्यस्य अच:
B) अन्त्यस्य हल:
C) मध्यस्य हल:
D) न कस्यापि ।

129. सन्धि: कयोर्भवति ?

A) पदयो:
B) वाक्ययो:
C) वर्णयो:
D) अचो: ।

130. परिभाषा नाम का ?

A) वार्त्तिकारकृता: काश्चन संज्ञा:
B) सूत्रकारकृतानि कानिचन सूत्राणि
C) अनियमे नियमकारिणी
D) एषु न काऽपि ।

131. प्रत्याहारसूत्राणि किमर्थानि ?

A) वर्ण बोधार्थानि
B) वर्णक्रम बोधार्थानि
C) अणादि संज्ञार्थानि
D) सन्ध्यर्थानि ।

132. इको यण् अचि । अत्र यण् इति

A) स्थानी उच्यते
B) आदेश उच्यते
C) निमित्तम् उच्यते
D) न किञ्चिदुच्यते ।

133. यत्रानेकविधमान्तर्यं तत्र

A) कालत आन्तर्यं बलीय:
B) स्थानत आन्तर्यं बलीय:
C) प्रयत्नत आन्तर्यं बलीय:
D) विभक्तित आन्तर्यं बलीय: ।

134. अमित: कृष्णं गोपा: । अत्र द्वितीया

A) कर्मणि द्वितीया इत्यनेन विहिता
B) उपपदविभक्ति:
C) कारकविभक्ति:
D) कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीयेत्यनेन विहिता ।

135. वृद्धिरेचि । इदं

A) नियमसूत्रम्
B) परिभाषासूत्रम्
C) सञ्ज्ञासूत्रम्
D) अपवादसूत्रम् ।

136. ङिच्च । अयम्

A) अन्त्यस्य स्यात्
B) आदे: स्यात्
C) षष्ठीनिर्दिष्टस्यान्त्यस्याल: स्यात्
D) वर्णान्तरेणाव्यवहितस्य पूर्वस्य स्यात् ।

137. क्रमं निर्णयतु —

1. पाणिनि:, पतञ्जलि:, कात्यायन:, भर्तृहरि:
2. पाणिनि:, पतञ्जलि:, भर्तृहरि:, कात्यायन:
3. पाणिनि:, कात्यायन:, पतञ्जलि:, भर्तृहरि:
4. पाणिनि:, कात्यायन:, भर्तृहरि:, पतञ्जलि: ।

A) 4
B) 3
C) 2
D) 1.

138. समुचितं मेलयतु —

a.	टि संज्ञा	i)	ध्रुवमपाये
b.	सवर्ण संज्ञा	ii)	वृद्धिरादैच्
c.	नदी संज्ञा	iii)	न वेति विभाषा
d.	निष्ठा संज्ञा	iv)	तुल्यास्यप्रयत्नम् ।

A) b - iv
B) d - i
C) c - ii
D) a - iii.

139. 'यथारूपम्' इत्यत्र क: समास: ?

A) बहुव्रीहि:
B) कर्मधारय:
C) तत्पुरुष:
D) अव्ययीभाव: ।

140. समासशास्त्रे प्रथमानिर्दिष्टस्य का संज्ञा भवति ?

A) उपसर्जनम्
B) द्वन्द्वः
C) इत्
D) प्रातिपादिकम् ।

141. छन्दोनुशासनस्य रचयिता कः ?

A) छन्दकविः
B) क्षेमेन्द्रः
C) पिङ्गलः
D) हेमचन्द्रः ।

142. अधोनिर्दिष्टेषु कः ग्रन्थः वराहमिहिरेण न कृतः ?

A) पञ्चसिद्धान्तिका
B) बृहज्जातकम्
C) बृहद्विवाहपटलम्
D) सूर्यसिद्धान्तः ।

143. सिद्धान्तशिरोमणिः — अस्य कर्ता कः ?

A) पृथुयशः
B) भास्कराचार्यः
C) वराहमिहिरः
D) महावीराचार्यः ।

144. पुनर्वसु आत्रेयस्य वासस्थानं किम् ?

A) उज्जयिनी
B) अवन्तिका
C) दक्षशीला
D) कलिङ्गः ।

145. आयुर्वेदे कति अङ्गानि सन्ति ?

A) षट्
B) सप्त
C) अष्टौ
D) नव ।

146. 'क्लीबम्' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?

A) लिङ्गम्
B) हेतुः
C) नपुंसकलिङ्गम्
D) पुंलिङ्गम् ।

147. नामानि आख्यातजानि इति कस्य मतम् ?

A) वैयाकरणानाम्
B) निरुक्तकाराणाम्
C) मीमांसकानाम्
D) एतेषु न केषाञ्चिदपि ।

148. होराषट्पञ्चाशिका कस्य कृतिः ?

A) भास्कराचार्यस्य
B) आर्यभट्टस्य
C) वराहमिहिरस्य
D) पृथुयशसः ।

149. गणितसारसङ्ग्रहः कस्य कृतिः ?

A) महावीराचार्यस्य
B) ब्रह्मगुप्तस्य
C) भट्टोत्पलस्य
D) एतेषु न कस्यापि ।

150. बृहद्देशी कस्य कृतिः ?

A) भरतस्य
B) मातङ्गस्य
C) कोहलस्य
D) दन्तिलस्य ।

151. सङ्गीतमकरन्दस्य कर्ता कः ?

A) बृहस्पतिः
B) वात्स्यायनः
C) नारदः
D) रघुनाथः ।

152. बौद्धदर्शनस्य प्रभेदाः कति ?

A) 3
B) 4
C) 5
D) 6.

153. बुद्धस्योपदेशः कस्यां भाषायां उपलभ्यन्ते ?

A) संस्कृते
B) प्राकृते
C) पालीभाषायाम्
D) हिन्द्याम् ।

154. सुगतः इति कस्य नाम ?

A) जिनस्य
B) चार्वाकस्य
C) शङ्करस्य
D) बुद्धस्य ।

155. परामार्थसप्तति ग्रन्थे कस्य मतस्य निराकरणं दृश्यते ?

A) न्यायमतस्य
B) मीमांसकमतस्य
C) जैनमतस्य
D) साङ्ख्यमतस्य ।

156. प्रमाणविध्वंसनं कस्य कृतिः ?

A) वसुबन्धोः
B) नागार्जुनस्य
C) असङ्गस्य
D) शान्तिदेवस्य ।

157. शान्तरक्षितस्य कृतिः किम् ?

A) तर्कसङ्ग्रहः
B) प्रमाणसङ्ग्रहः
C) तत्त्वसङ्ग्रहः
D) अर्थसङ्ग्रहः ।

158. जैनमते कति प्रभेदाः सन्ति ?

A) 2
B) 4
C) 6
D) 8.

159. माणिक्यनन्देः कृतिः किम् ?

A) साङ्ख्यसूत्रम्
B) परीक्षामुखसूत्रम्
C) सम्मतितर्कसूत्रम्
D) न्यायावतारः ।

160. हरिभद्रसूरेः कालः कः ?

A) Xth A.D.
B) XIIth A.D.
C) XIth A.D.
D) IXth A.D.

161. माध्यमिकमते

(अ) कार्यकारणभावः मिथ्या

(आ) अनुभवः सर्वः मृषा

A) (अ) एव साधु

B) (आ) एव साधु

C) उभयं साधु

D) उभयमसाधु ।

162. वैशेषिकमते विशेषः

A) द्रव्यनिष्ठः

B) परमाणुनिष्ठः

C) स्वनिष्ठः

D) नित्यद्रव्यनिष्ठः ।

163. जैनमते जीवः

A) कर्ता एव

B) कर्ता च भोक्ता च

C) भोक्ता एव

D) न कर्ता न वा भोक्ता ।

164. जैनमते जीवः

A) अणुपरिणामकः

B) मध्यमपरिणामकः

C) विपरिणामकः

D) सङ्कोचविकासास्पदः ।

165. साङ्ख्यमते कति गुणाः अभ्युपयन्ते ?

A) चतुर्विंशतिः

B) त्रयः

C) अष्टौ

D) असङ्ख्येयाः ।

166. साङ्ख्यमते बन्धः मोक्षश्च कस्य / कस्याः ?

A) प्रकृतेः

B) पुरुषस्य

C) उभयोः

D) प्रकृतिविशिष्टपुरुषस्य ।

167. कुमारिलमते माम् अहं जानामीति प्रत्यये आत्मा

(अ) कर्ता भवति

(आ) कर्म भवति

A) (अ) एव साधु

B) उभयं साधु

C) (आ) एव साधु

D) उभयं न साधु ।

168. मीमांसकमते शब्दः

A) द्रव्यम्

B) गुणः

C) कर्म

D) एषु न किञ्चित् ।

169. वेदान्तसारः केन रचितः ?

A) सदानन्देन

B) ब्रह्मानन्देन

C) परमहंसेन

D) शुद्धानन्देन ।

170. ब्रह्मसूत्रस्य रचयिता कः ?

A) नारदः

B) रामानुजः

C) बादरायणः

D) शङ्करः ।

171. वेदान्तसूत्रे कति अध्यायाः सन्ति ?

A) त्रयः

B) द्वौ

C) चत्वारः

D) पञ्च ।

172. बोधायनस्य नामान्तरं किम् ?

A) जैमिनिः

B) उपवर्षः

C) आपस्तम्बः

D) कात्यायनः ।

173. अच्युतप्रेक्षाचार्यस्य शिष्यः कः ?

A) पद्मनाभतीर्थः B) आनन्दतीर्थः

C) माधवतीर्थः D) अक्षोभ्यतीर्थः ।

174. मध्वाचार्येण कति ग्रन्थाः लिखिताः ?

A) 48 B) 45

C) 37 D) 39.

175. पञ्चपादिकायाः कर्ता कः ?

A) पद्मपादः B) गोविन्दपादः

C) शङ्करपादः D) गौडपादः ।

176. मधुसूदनसरस्वतेः कृतिः किम् ?

A) इष्टसिद्धिः B) ब्रह्मसिद्धिः

C) संवित्सिद्धिः D) अद्वैतसिद्धिः ।

177. सिद्धित्रयस्य कर्ता कः ?

A) यामुनः B) रामानुजः

C) वेङ्कटनाथः D) पराशरः ।

178. अद्वैतमते कति तत्वानि सन्ति ?

A) एकम् B) द्वे

C) त्रीणि D) चत्वारि ।

179. यतिधर्मसमुच्चयस्य कर्ता कः ?

A) रामानुजः B) यादवप्रकाशः

C) शङ्करः D) मध्वः ।

180. भास्कराचार्यस्य काल: क: ?

A) 600 A.D.
B) 700 A.D.
C) 900 A.D.
D) 800 A.D.

181. Transcript इति किम् ?

A) लिपिकारेण लिखितं पुस्तकम्
B) स्वहस्तेन लिखितं पुस्तकम्
C) सम्पादकेन लिखितं पुस्तकम्
D) टीकाकारेण लिखितं पुस्तकम् ।

182. Marginal इति किम् ?

A) मातृकापत्राणां पार्श्वलेखनम्
B) मातृकापत्राणां मध्ये लेखनम्
C) मातृकापत्राणां अन्त्य लेखनम्
D) सर्वोपरि टिप्पणी ।

183. स्कन्दपुराणस्य प्राचीनतमा मातृका कुत्र लभ्यते ?

A) सरस्वती भवन, वाराणसी
B) दरवार ग्रन्थालय, नेपाल
C) सरस्वती महल, ताञ्जुर
D) एतेषु न कुत्रापि ।

184. मृदुत्वक् इति कस्य अपरनाम ?

A) तालपत्रस्य
B) ताम्रपत्रस्य
C) भूर्जपत्रस्य
D) न कस्यापि ।

185. India Office संग्रहालय कुत्र विद्यते ?

A) Oxford
B) London
C) New York
D) Kathmandu.

186. Gilgit Manuscripts कुत्र लभ्यते ?

A) गुजरात् राज्ये
B) कश्मीर राज्ये
C) मध्य प्रदेशे
D) उत्तर प्रदेशे ।

187. Transliteration इति किम् ?

A) भाषान्तरीकरणम्
B) लिप्यन्तरीकरणम्
C) मातृकान्तरीकरणम्
D) अनुवादकरणम् ।

188. Colophon इति किम् ?

A) ग्रन्थस्य आद्य विवरणम्
B) ग्रन्थस्य मध्य विवरणम्
C) ग्रन्थकर्तु: विवरणम्
D) एतेषु न किमपि ।

189. Stemma Codicum इति कस्य अपरनाम ?

A) Testimonium
B) Siglum
C) Pedigree
D) Transcript.

190. Extant इति किम् ?

A) लब्धम्
B) अलब्धम्
C) दुर्लब्धम्
D) पुन: लब्धम् ।

191. 'वेवर' पाण्डुलिपि: कस्मात् लब्धा ?

A) ले
B) कुचर्
C) करगिल्
D) कुइगर् ।

192. 'गद्फ्रे' पाण्डुलिपि: कस्मात् लब्धा ?

A) कुचर्
B) ले
C) करगिल्
D) यर्खण्ड् ।

193. तिवेतन् लिपिः कदारभ्य व्यवहृता ?

A) 7th Century A.D.
B) 6th Century A.D.
C) 5th Century A.D.
D) 4th Century A.D.

194. वक्शालि पाण्डुलिप्याः पत्रसंख्या कति ?

A) 71
B) 73
C) 70
D) 75.

195. हिमाचल प्रदेशे का भाषा व्यवह्रियते ?

A) मराठी
B) पञ्जाबी
C) डोग्री
D) माड़ी ।

196. जम्मु-कश्मीर प्रदेशे प्रथमं केन पाण्डुलिपिसर्वेक्षणं कृतम् ?

A) कलिन् महोदयेन
B) अपर्ट महोदयेन
C) स्टाइन् महोदयेन
D) किलहर्ण महोदयेन ।

197. पैपलाद संहितायाः पाण्डुलिपिः प्रथमं कुत्र लब्धा ?

A) उत्तर प्रदेशे
B) कश्मीर प्रदेशे
C) पञ्जाब् प्रदेशे
D) आन्ध्र प्रदेशे ।

198. सरस्वती महल ग्रन्थालये पाण्डुलिपीनां प्रथमं पञ्जीकरणं केन कृतम् ?

A) वर्णल् महोदयेन
B) अपर्ट महोदयेन
C) कलिन् महाभागेन
D) राइस् महोदयेन ।

199. वक्शालि पाण्डुलिपि: कदा प्राप्तम् ?

A) 1885
B) 1881
C) 1880
D) 1800.

200. 'गण्डी' इति किम् ?

A) A type of text
B) A form of manuscript
C) A type of Lekhanī
D) None of these.